

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Ministarstva privrede i preduzetništva Republike Srpske za
period 01.01-31.12.2020. godine**

Broj: RV020-21

Banja Luka, 16.04.2021.godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	3
	Izveštaj o reviziji usklađenosti.....	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	6
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
	1. Uvod	7
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	7
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	8
	4. Nabavke	10
	5. Priprema i donošenje budžeta	10
	6. Finansijski izvještaji.....	11
	6.1. Izveštaj o izvršenju budžeta.....	11
	6.1.1. Prihodi i primici	11
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	12
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	17
	6.2.1. Imovina	17
	6.2.2. Obaveze.....	19
	6.3. Vanbilansna evidencija.....	19
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	20
	6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje	20

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva privrede i preduzetništva Republike Srpske koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05; Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2020. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji Ministarstva privrede i preduzetništva Republike Srpske, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2020. godine; prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je dalje opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Ministarstva privrede i preduzetništva Republike Srpske čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Ministarstva privrede i preduzetništva Republike Srpske se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2020. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.2.5. i 6.2.1.2. izvještaja:

Više su iskazani dugoročni zajmovi dati privrednim društvima za 747.169 KM, korekcija potraživanja po osnovu prodaje u zemlji za 1.097.545 KM i ostala kratkoročna potraživanja za 54.423 KM, a niže su iskazani rashodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine za 710.616 KM, dugoročni zajmovi dati privrednim subjektima koji dopijevaju do godinu dana za 90.976 KM i korekcija dugoročnih zajmova datih domaćim nefinansijskim subjektima koji dopijevaju na naplatu do godinu dana za 1.808.161 KM, jer nije izvršena ispravka/korekcija dugoročnih zajmova datih privrednim društvima nad kojima je otvoren stečaj u toku 2020. godine i reklasifikacija dugoročnih zajmova u skladu sa članom 67. stav (5) i 100. stav (5) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 73. stav (1) i (2) Pravilnika o

računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Ministar je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 16.04.2021. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva privrede i preduzetništva Republike Srpske za 2020. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Ministarstva privrede i preduzetništva Republike Srpske za 2020. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Nabavka goriva procijenjene vrijednosti 36.000 KM provedena je u dva odvojena postupka nabavke, a za nabavku putem konkurentskog zahtjeva u postupku žalbe, ponude kvalifikovanih ponuđača nisu ocjenjivane primjenjujući kriterijume za dodjelu ugovora utvrđene u tenderskoj dokumentaciji, što nije u skladu članom 15. stav (6) i članom 65. stav (1) Zakona o javnim nabavkama.

Ugovor o nabavci računarske opreme sa izabranim ponuđačem nije zaključen u roku od deset dana od dana obavještanja učesnika postupka o izboru najpovoljnijeg ponuđača i u slučaju zaključenih okvirnih sporazuma za usluge servisiranja i održavanja službenih vozila nije na portalu javnih nabavki objavljeno obavještenje o dodjeli svih ugovora u toku 2020. godine najkasnije 30 dana po isteku kalendarske godine, što nije u skladu sa članom 98. stav (3) i članom 74. stav (2) navedenog zakona.

Kao što je navedeno pod tačkama izvještaja 6.1.2.1. i 6.1.2.2. izvještaja:

Od marta 2020. godine jednom zaposlenom je isplaćivan mjesečni dodatak na platu suprotno članu 20. stav (1) Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske.

U toku 2020. godine zaključeno je 14 ugovora o djelu sa osam izvršilaca za poslove koji predstavljaju redovnu, osnovnu djelatnost Ministarstva privrede i preduzetništva Republike Srpske, suprotno članu 205. stav (1) Zakona o radu. Poslovi i aktivnosti koji su navedeni u izvještajima o izvršenom poslu ne mogu se dovesti u vezu sa predmetom ugovora.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, ministar je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Ministarstva privrede i preduzetništva Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Ministarstva privrede i preduzetništva Republike Srpske.

Banja Luka, 16.04.2021. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se:

- 1) popis imovine i obaveza vrši u skladu sa članom 15. stav (3) i članom 18. stav (1) tačke 5) i 7) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) reklasifikacija dugoročnih zajmova datih privrednim društvima koji dospijevaju do godinu dana, procjena naplativosti i ispravka/korekcija zajmova koji dospijevaju do godinu dana koji nisu naplaćeni u roku od 12 mjeseci, vrši u skladu sa članom 67. stav (5) i 100. stav (5) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 73. stav (1) i (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 3) konta vanbilansne evidencije zatvaraju kada prestane mogući uticaj poslovnih događaja po kojem osnovu su nastale evidencije i
- 4) sačinjavaju Obrazloženja uz finansijske izvještaje koja sadrže objelodanjivanja o primijenjenim stopama amortizacije zahtijevana MRS JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS JS 31- Nematerijalna imovina.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se:

- 1) prilikom provođenja postupaka javnih nabavki poštuju odredbe Zakona o javnim nabavkama,
- 2) istovremeno uz budžetski zahtjev Ministarstvu finansija Republike Srpske dostavlja i nacrt kadrovsog plana u skladu sa članom 5. stav (1) Pravilnika o načinu izrade i sadržaju kadrovsog plana u republičkim organima uprave,
- 3) utvrde kriterijumi za dodjelu grantova podrške učešću i organizaciji sajмова i manifestacija i da korisnici sredstava granta podnose izvještaj o utrošku primljenih sredstava najkasnije do isteka roka za podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta Republike Srpske za fiskalnu godinu i Metodologijom upravljanja grantovima za programe i projekte koji se finansiraju ili sufinansiraju sredstvima budžeta Republike Srpske,
- 4) zaposlenima isplaćuju naknade utvrđene Zakonom o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske i poštuju Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske i Pravilnik o naknadama i drugim primanjima zaposlenih i načinu korišćenja osnovnih sredstava i
- 5) angažovanje izvršilaca po ugovoru o djelu vrši za poslove van djelatnosti poslodavca u skladu sa članom 205. stav (1) Zakona o radu.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Zakon o izvršenju budžeta za 2020 godinu i izmjene Zakona o izvršenju budžeta,
- Odluka o usvajanju budžeta i odluke o usvajanju rebalansa budžeta za 2020. godinu,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Zakon o državnim službenicima,
- Zakon o radu,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o platama zaposlenih u organima uprave,
- Zakon o porezu na dohodak,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o podsticajima u privredi Republike Srpske,
- Posebni Kolektivni ugovor za zaposlene u organima uprave Republike Srpske,
- Odluka o najnižoj plati u Republici Srpskoj,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u organima uprave Republike Srpske,
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske,
- Uredba o postupku dodjele podsticaja za direktna ulaganja,
- Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole,
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole,
- Uredba o postupku dodjele sredstava privrednim subjektima za podršku investicionim projektima u uslovima poslovanja izazvanih pandemijom korona virusa,
- Metodologije upravljanja grantovima za programe i projekte koji se finansiraju ili sufinansiraju sredstvima budžeta Republike Srpske i
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva privrede i preduzetništva i drugi interni pravilnici.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Ministarstvo privrede i preduzetništva Republike Srpske (u daljem tekstu: Ministarstvo u skladu sa Zakonom o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 115/18) obavlja upravne i druge stručne poslove vezano za industriju građevinskih materijala, metalaporeradiivačku industriju, mašinogradnju, brodogradnju, elektroindustriju, namjensku proizvodnju, proizvodnju proizvoda od gume i plastike, preradu drveta, grafičku djelatnost, proizvodnju tekstilnih prediva i tkanina, proizvodnju kože i krzna, proizvodnju kožne obuće i galanterije, sakupljanje i primarnu preradu industrijskih otpadaka, preduzetništvo, zanatsko-preduzetničku djelatnost, pripremu strategije i pravnog okvira za privlačenje stranih ulaganja u Republiku Srpsku, promovisanje privrednih potencijala Republike Srpske u inostranstvu i druge poslove u skladu sa zakonom.

U sastavu Ministarstva je upravna organizacija Republički zavod za standardizaciju i metrologiju Republike Srpske u skladu sa članom 49. Zakona o republičkoj upravi. Kontrolisani entitet Ministarstva je i Republička agencija za razvoj malih i srednjih preduzeća Banja Luka.

Ministarstvo svoje poslovanje obavlja putem sistema jedinstvenog računa trezora (u daljem tekstu: JRT) i finansijske transakcije su u cjelosti u Glavnoj knjizi trezora (fond 01 i 03 – u daljem tekstu: GKT).

Predmet revizije su pojedinačni izvještaji Ministarstva kojeg čine finansijske transakcije evidentirane u okviru fonda 01 (opšti fond) i fonda 03 (fond grantova).

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period 01.01-31.12.2020. godine Ministarstvo nije imalo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske vršila je finansijsku reviziju Ministarstva za 2020. godinu i tom prilikom su date četiri preporuke, jedna se odnosila na finansijske izvještaje, a tri na usklađenost sa zakonskom i drugom regulativom.

Ministarstvo nije dostavilo plan aktivnosti na realizaciji datih preporuka u skladu sa članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/05 i 20/14).

Provodeći finansijsku reviziju Ministarstva izvršen je pregled realizacije preporuka datih u prethodnom izvještaju.

U revidiranoj godini provedena je preporuka data za finansijske izvještaje i jedna preporuka data za usklađenost. Djelimično je provedena jedna preporuka data za usklađenost, a jedna nije provedena.

U 2020. godini nije bilo organizacije sajmova, odnosno poslovnih događaja koji su zahtijevali odgovarajuću klasifikaciju i shodno tome preporuka koja se odnosila na klasifikaciju rashoda po osnovu učešća na sajmovima u skladu sa članom 92. stav (2) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/16, 115/17 i 118/18) se smatra provedenom.

Provedena je preporuka koja se odnosila na uspostavljanje evidencije za praćenje potrošnje goriva prema utvrđenim normativima, kao i tekućeg održavanja i servisiranja službenih automobila u skladu sa Pravilnikom o internim finansijskim kontrolama.

Preporuka koja se odnosila na donošenje Pravilnika za uspostavljanje poslovnih zona u skladu sa članom 8. stav (5) i raspisivanje javnog poziva za dodjelu podsticajnih sredstava u skladu sa članom 20. Zakona o malim i srednjim preduzećima je djelimično provedena. Donesen je Pravilnik o uspostavljanju poslovnih zona, a u toku 2020. godine nisu odobrena sredstva tekućeg granta za sprovođenje Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća, preduzetništva i uspostavljanja poslovnih zona. Ralizovani su grantovi na ime podrške učešću u organizaciji sajмова i manifestacija u svrhu razvoja privrede i preduzetništva, za koje nisu objavljivani javni pozivi, što je obrazloženo pod tačkom 6.1.2.4. izvještaja.

Nije provedena preporuka koja se odnosila na priznavanje i odobravanje rashoda reprezentacije u skladu sa Pravilnikom o naknadama i drugim primanjima zaposlenih i načinu korištenja osnovnih sredstava, što je obrazloženo pod tačkom 6.1.2.2. izvještaja.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu uređena je sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja i odgovornosti. Organizaciona struktura Ministarstva zadovoljava potrebe više resora, u okviru kojih su formirana odjeljenja.

Pravilnikom su sistematizovana 63 radna mjesta osim ministra sa 71 izvršiocem, 57 sa statusom državnih službenika, 11 namještenika, dva savjetnika i jedan šef kabineta ministra.

Na dan 31.12.2020. godine u Ministarstvu je pored ministra bilo 60 zaposlenih, od kojih je 50 na neodređeno vrijeme (40 državnih službenika i 10 namještenika), 10 na određeno vrijeme.

Do 26.03.2020. godine za radno mjesto pomoćnika ministra u resoru za ekonomsku saradnju postavljen je vršilac dužnosti na period od 90 dana više od tri puta uzastopno suprotno članu 42. stav (2) Zakona o državnim službenicima. Ministarstvo nije u skladu sa članom 32. stav (3) pomenutog zakona za državne službenike koje postavlja Vlada Republike Srpske, pokretalo postupak izbora najkasnije 60 dana prije isteka mandata licu koje je postavljeno na to radno mjesto.

Vlada Republike Srpske je tokom 2020. godine razrješavala i postavljala vršioce dužnosti pomoćnika ministra i sekretara po isteku perioda od 90 dana, iako je Republički štab za vanredne situacije donio zaključak 26.03.2020. godine kojim je definisano da mandat lica koje postavlja Vlada Republike Srpske za vršioce dužnosti traje do okončanja vanredne situacije u Republici Srpskoj.

Zaposlenima su suprotno članu 5. stav (1) Uredbe o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 73/10) uz punu dnevnicu isplaćivani troškovi ishrane, odnosno troškovi reprezentacije. Priznavanje troškova reprezentacije zaposlenima nije u skladu sa Pravilnikom o naknadama i drugim primanjima zaposlenih i načinu korišćenja osnovnih sredstava, kojim je utvrđeno da pravo na navedene troškove ostvaruje ministar. Zaključkom Vlade Republike Srpske od 03.02.2011. godine ukinuto je pravo na troškove reprezentacije svim budžetskim korisnicima, osim za rukovodioce organa (ministar, direktor).

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2020. godine nije obavljen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa

stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16) jer nije izvršen prenos podataka o stanjima imovine i obaveza preuzetih sa dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu stanja imovine i obaveza, izvodi otvorenih stavki su dostavljani nakon sastavljanja i usvajanja izvještaja popisne komisije, nisu utvrđene vrijednosne razlike između knjigovodstvenog i stvarnog stanja popisane imovine, što nije u skladu sa članom 15. stav (3) i 18. stav (1) tačka 5) i 7).

Korisnici grantova za provođenje Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća, preduzetništva i uspostavljanje poslovnih zona u jedinicama lokalne samouprave kao i podsticaja za direktna ulaganja dodijeljenih 2019. godine dostavili su izvještaje o namjenskom utrošku sredstava. Sa jedinicama lokalne samouprave i privrednim subjektima koji iz opravdanih razloga nisu u ugovorenom roku realizovali finansirane projekte zaključeni su aneksi ugovora kojim je produžen rok za realizaciju projekta, odnosno namjenskog korišćenja sredstava.

Sredstva za podršku realizaciji investicionih projekata za 2020. godinu obezbjeđena su u Kompenzacionom fondu Republike Srpske u ukupnom iznosu od 2.000.000 KM. U skladu sa Uredbom o postupku dodjele sredstava privrednim subjektima za podršku investicionim projektima u uslovima poslovanja izazvanih pandemijom virusa („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 102/20), Upravni odbor Kompenzacionog fonda, zaključkom od 29.11.2020. godine je prihvatio prijedlog Ministarstva za 94 privredna subjekta iz oblasti prerađivačke industrije, od 138 prijavljenih na javni poziv za dodjelu sredstava. Sa privrednim subjektima kojima su odobrena sredstva zaključen je odgovarajući ugovor.

Nadzor, neposrednu kontrolu namjenskog korišćenja sredstava kod privrednih subjekata, zbog pandemije virusa, Ministarstvo nije vršilo.

U skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 91/16) i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 99/17) imenovano je odgovorno lice za uspostavljanje, provođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole. Za 2020. godinu sačinjeni su polugodišnji i godišnji izvještaj o provođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i izjave u vezi dostignutog stepena razvoja sistema internih finansijskih kontrola i planiranim mjerama za uspostavljanje nedostignutog nivoa razvoja sistema internih finansijskih kontrola kao i plan mjera. Plan se odnosi na aktivnosti definisanja uloge rukovodioca i zaposlenih u uspostavljanju što efikasnijeg sistema finansijskog upravljanja i kontrole koji se odnose na izradu knjige poslovnih procesa (tačka 22. podtačke 3), 4) i 5) navedenog Uputstva) i donošenje akta o upravljanju rizicima kojim se uređuju organizacioni ciljevi i zadaci odnosno identifikovanje, procjena rizika i upravljanje rizicima (član 8. stav (2) Zakona).

Shodno gore navedenom i pod tačkama 4, 6.1.2.1, 6.1.2.2, 6.1.2.5. i 6.2.1.2. uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da u potpunosti obezbijedi istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i propisima.

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se:

- **popis imovine i obaveza vrši u skladu sa članom 15. stav (3) i članom 18. stav (1) tačke 5) i 7) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i**
- **poštuje Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske i Pravilnik o naknadama i drugim primanjima zaposlenih i načinu korišćenja osnovnih sredstava.**

4. Nabavke

Planom javnih nabavki (sa izmjenama i dopunama) za 2020. godinu planirane su nabavke ukupne vrijednosti 248.800 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV), od čega za nabavku roba 89.600 KM i usluga 159.200 KM.

Ministarstvo je u 2020. godini provelo planirane nabavke ukupne ugovorene vrijednosti 221.492 KM (bez PDV-a) ili 89% rebalansom plana procijenjenih vrijednosti nabavki.

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćeno je 12 postupaka nabavki ugovorene vrijednosti 125.633 KM (bez PDV-a), odnosno 57% ukupne planirane vrijednosti nabavki i vrijednosti zaključenih ugovora.

Utvrđeno je da pojedini postupci nabavki nisu u potpunosti provedeni u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 38/14, u daljem tekstu: Zakon) i Pravilnika o postupku dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II dio B („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 66/16, u daljem tekstu: Pravilnik) jer:

- je nabavka goriva provedena u dva odvojena postupka nabavke, a u nabavci putem konkurentskog zahtjeva u postupku žalbe ponude kvalifikovanih ponuđača nisu ocjenjivane primjenjujući kriterijume za dodjelu ugovora utvrđene u tenderskoj dokumentaciji, što nije u skladu sa članom 15. stav (6) i članom 65 stav (1) Zakona,
- ugovor o nabavci računarske opreme sa izabranim ponuđačem nije zaključen u roku od deset dana od dana obavještanja učesnika postupka o izboru najpovoljnijeg ponuđača u skladu članom 98. stav (5) Zakona,
- u slučaju zaključenog okvirnog sporazuma za usluge servisiranja i održavanja službenih vozila, ugovorni organ nije na portalu javnih nabavki objavio obavještenje o dodjeli ugovora u toku 2020. godine najkasnije 30 dana po isteku kalendarske godine u skladu sa članom 74. stav (2) Zakona,
- poziv za dostavljanje ponuda za hotelske usluge smještaja zaposlenih na službenom putu u zemlji i inostranstvu u 2020. godini, objavljen je na internet stranici Ministarstva ali isti nije upućen na najmanje tri adrese u skladu sa članom 7. stav (3) Pravilnika.

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se prilikom ocjene ponuda kvalifikovanih ponuđača primjenjuju kriterijumi za dodjelu ugovora utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji, u postupcima nabavki konkurentskim zahtjevom za dostavljanje ponuda zaključivanje ugovora sa izabranim ponuđačima vrši u rokovima predviđenim zakonom i obavještenje o dodjeli svih ugovora objavljuje najkasnije 30 dana po isteku kalendarske godine.

5. Priprema i donošenje budžeta

Budžetski zahtjev Ministarstva za 2020. godinu iznosi 4.434.000 KM i na nivou je početnih budžetskih ograničenja. Dopuna budžetskog zahtjeva po instrukciji 2 u iznosu od 13.920 KM odnosila se za rashode za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih na osnovu rada i zahtjev za dodatnim sredstvima u iznosu od 20.000.000 KM za subvencije za razvoj prerađivačke industrije za projekat uvođenja savremenih tehnologija i nabavke savremene opreme.

Ministarstvo nije istovremeno sa budžetskim zahtjevom dostavilo Ministarstvu finansija Republike Srpske nacrt kadrovskog plana u skladu sa članom 5. stav (1) Pravilnika o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 43/09).

Odlukom o usvajanju budžeta za 2020. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske,“ broj 112/19) Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 11.314.000 KM.

Odlukom o usvajanju prvog rebalansa budžeta za 2020. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske,“ broj 61/20) Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 8.998.000 KM, manje za 3.316.000 KM. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na grantove i izdatke za nefinansijsku imovinu.

Odlukom o usvajanju drugog rebalansa budžeta za 2020. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 122/20) Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 12.029.500 KM za rashode za lična primanja (2.047.500 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (302.000 KM), subvencije (8.000.000 KM), grantove (75.000 KM), transfere (1.520.000 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (40.000 KM) i ostale izdatke (45.000 KM).

Poslije drugog rebalansa budžeta u okviru Ministarstva izvršeno je sedam realokacija po rješenjima ministra u ukupnom iznosu od 69.441 KM i jedna po rješenju Vlade Republike Srpske od 04.02.2021. godine u okviru Ministarstva sa pozicije rashoda za bruto plate zaposlenih realociran je iznos od 8.900 KM na poziciju izdaci za otplatu duga iz ranijih godina.

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se istovremeno uz budžetski zahtjev Ministarstvu finansija Republike Srpske dostavlja i nacrt kadrovskog plana u skladu sa članom 5. stav (1) Pravilnika o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave.

6. Finansijski izvještaji

Ministarstvo ima status budžetskog korisnika čija je glavna knjiga u sastavu GKT i prema članovima 46. i 47. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17) vrši izvještavanje na nivou Ministarstva. Ministarstvo je sačinilo propisane obrasce godišnjih izvještaja: Obrazac 2 - Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01, Obrazac 3a - Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima 01 do 05, Obrazac 4a - Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT, Obrazac 5a - Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT i pisano obrazloženje uz finansijske izvještaje.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta za 2020. godinu (fond 01) iskazano je u iznosu od 11.941.640 KM odnosno 99% u odnosu na drugi rebalans budžeta.

U izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su prihodi i primici u iznosu od 57.633 KM, koji se ne planiraju na nivou budžetskog korisnika.

6.1.1. Prihodi i primici

Prihodi i primici iskazani su u ukupnom iznosu od 424.317 KM i odnose se na prihode u iznosu od 370.984 KM i primitke u iznosu od 53.333 KM. Prihodi i primici na fondu 01 iskazani u iznosu od 400.317 KM i na fondu 03 u iznosu od 24.000 KM.

6.1.1.1. Prihodi

Prihodi Ministarstva se odnose na neporeske prihode (4.300 KM) i prihode obračunskog karaktera (342.684 KM) iskazane na fondu 01 i transfere unutar iste jedinice vlasti (24.000 KM) na fondu 03.

Neporeske prihode čine prihodi naplaćeni od zaposlenih po osnovu korišćenja mobilnih telefona (4.300 KM).

Prihodi obračunskog karaktera odnose se na pomoći u naturi od međunarodnih organizacija Njemačkog društva za međunarodnu saradnju (GIZ) po osnovu donacije računarske opreme u iznosu od 13.338 KM i Američke agencije za međunarodni razvoj USAID po osnovu dobijene računarske opreme vrijednosti 10.372 KM i Softwera DSPWN10 PRO - registar podsticaja vrijednosti 318.6128 KM. Ostali prihodi obračunskog karaktera iskazani po osnovu razlike obračunatih i nenaplaćenih prihoda po osnovu korišćenja mobilnih telefona od zaposlenih i predstavljaju obračunate prihode za decembar (346 KM).

Transferi unutar iste jedinice vlasti iskazani su na fondu 03 u iznosu od 24.000 KM. Odnose se na drugu tranšu donatorskih sredstava (12.000 KM) po Sporazumu o podršci sprovođenju programa mjera radi postizanja ravnopravnosti polova u oblasti privrede „Podrška samozaposlenim preduzetnicama u Republici Srpskoj za saniranje posljedica pandemije“ iz donatorskih sredstava UN WOMEN ugovorene vrijednosti 20.000 KM od 27.05.2020. godine i prvu tranšu (12.000 KM) po Sporazumu o podršci provođenju programa radi postizanja ravnopravnosti polova u oblasti preduzetništva u okviru podrške FIGAP II programa 1, u iznosu od 30.000 KM od 11.12.2020. godine. Sporazumi su zaključeni između Ministarstva i Centra za jednakost i ravnopravnost polova Republike Srpske - Gender centar Republike Srpske.

6.1.1.2. Primici

Primici se odnose na primitke od finansijske imovine, od naplate zajmova datih privrednim društvima (21.665 KM) i ostale primitke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (31.668 KM).

Dati zajmovi iz ranijih godina se odnose na korišćenje sredstava iz Japanskog kredita kao i sredstava dodijeljenih za podsticaj zapošljavanju, a naplata ovih zajmova se vrši po naknadno potpisanim sporazumima o izmirenju duga. U toku 2020. godine ukupno su naplaćena sredstava po osnovu ovih zajmova u iznosu od 21.665 KM od privrednih subjekata „Unis usha „ a.d. Višegrad (20.149 KM) i Tiko s.p. Banja Luka (1.516 KM - tačka 6.2.1.2. izvještaja).

Ostali primici iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti odnose se na naplaćena potraživanja po osnovu porodiljakog bolovanja od JU Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci (fond 01) iskazani su u iznosu od 12.130.042 KM i odnose se na rashode za lična primanja zaposlenih (2.036.799 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (260.001 KM), subvencije (8.036.336 KM), grantove (6.000 KM), rashode iz transakcija razmjene unutar iste jedinice vlasti (1.941 KM), rashode obračunskog karaktera (188.402 KM), transfere unutar jedinica vlasti (1.520.000 KM) i izdatke (80.563 KM).

Rashodi i izdaci (fond 03) iskazani su u iznosu od 20.000 KM, a odnose se na grantove u zemlji.

6.1.2.1. Rashodi za lična primanja

Rashodi za lična primanja zaposlenih odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih (1.962.001 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (45.455 KM), naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (11.277 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći (bruto 18.066 KM).

Rashodi za bruto plate odnose se na rashode za osnovnu platu (1.154.713 KM), uvećanje osnovne plate po osnovu radnog staža (71.128 KM), porez na plate (93.524 KM) i zbirne doprinose (642.636 KM).

Savjetnicima ministra od kojih je jedan angažovan po osnovu ugovora o dopunskom radu i ostvaruje naknadu u iznosu od 50% plate savjetnika ministra, nisu utvrđeni (viši) koeficijenti za obračun plate od 01.01.2020. godine u skladu sa članom 10. stav (2) tačka 1) podtačka 2. Zakona o o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/18 i 105/19). Aneksima ugovora o radu od 12.03.2021. godine koji se primjenjuje od 01.01.2020. godine izvršeno je usklađivanje platnih koeficijenata.

Rashode za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada čine rashodi za naknade za prevoz na posao i s posla (19.141 KM), nagrade za posebne rezultate u radu (3.400 KM), jubilarne nagrade (1.874 KM), naknade po osnovu nagrada - porez na dohodak (516 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji (3.800 KM), dnevnice za službena putovanja u inostranstvu (2.172 KM), rashodi po osnovu doprinosa (1.892 KM) i rashodi po osnovu doprinosa za dobrovoljno penzijsko osiguranje na teret poslodavca (12.660 KM).

Pravo na naknadu troškova prevoza prosječno je ostvarivalo 19 zaposlenih čije je mjesto stanovanja udaljeno od sjedišta poslodavca četiri kilometra i više u skladu sa članom 6. stav (1) tačka 2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 67/16 i 104/17) i Pravilnika o naknadama i drugim primanjima zaposlenih i načinu korišćenja osnovnih sredstava u Ministarstvu privrede i preduzetništva iz 2019. godine. Troškovi se obračunavaju u visini pune cijene mjesečne karte u javnom saobraćaju. Prema rješenju ministra izvršeno je retroaktivno priznavanje naknade za prevoz tri zaposlena za 2019. godinu u iznosu 8.900 KM. Ispravka navedene greške izvršena je u skladu sa paragrafom 47a) MRS JS 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Jednokratnu naknadu za posebne rezultate u radu ostvarila su četiri zaposlena u skladu sa članom 19. stav (1) Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske, članom 15. stav (1) tačka 7) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u organima uprave Republike Srpske i Pravilnika o naknadama i drugim primanjima zaposlenih i načinu korišćenja osnovnih sredstava u Ministarstvu privrede i preduzetništva.

Rashodi za naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata odnose se na naknade plata za vrijeme bolovanja do 30 dana i roditeljsko odsustvo i naknade predsjedniku sindikalne organizacije

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći viši su za 64% u odnosu na odobrene drugim rebalansom budžeta, što je pokriveno realokacijom u okviru Ministarstva. Odnose se na otpremnine (6.233 KM), novčane pomoći prilikom rođenja djeteta (3.783 KM), novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice (2.492 KM), ostale jednokratne pomoći (3.000 KM) i poreze i doprinose (2.558 KM).

Rashodi za otpremnine se odnose na otpremninu za jednog radnika koji je u toku 2020. godine stekao uslove za odlazak u penziju u skladu sa članom 19. stav (1) tačka 1) Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske. Obračunata je u visini tri prosječne plate zaposlenog isplaćene u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa u skladu članom 6. stav (1) tačka 4) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u organima uprave Republike Srpske.

Ostale jednokratne pomoći odnose se na mjesečni dodatak na platu u iznosu od 300 KM, zaposlenom vozaču ministra i isplaćivana je suprotno članu 20. stav (1) Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske, kojim je definisano da zaposleni osim naknada određenih ovim zakonom nemaju pravo na druge naknade za rad koje se isplaćuju iz budžeta.

U skladu sa Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u organima uprave Republike Srpske za obračun ostalih naknada primjenjuje se posljednja prosječna plata zaposlenih

u području „javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje“, prema podacima Republičkog zavoda za statistiku.

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se zaposlenima isplaćuju naknade utvrđene Zakonom o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske.

6.1.2.2. Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu 260.001 KM i čine ih rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (28.736 KM), rashodi režijskog materijala (24.106 KM), rashodi tekućeg održavanja (18.286 KM), rashodi po osnovu putovanja i smještaja (31.758 KM), rashodi stručnih usluga (69.431 KM) i ostali neklasifikovani rashodi (87.684KM).

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga odnose se na rashode za usluge korišćenja fiksnog telefona (6.752 KM), usluge korišćenja mobilnog telefona (21.884 KM) i dr.

Rashodi za režijski materijal odnose se na rashode za kancelarijski materijal u iznosu od 20.146 KM (kompjuterski materijal, tonere, obrasce i papir, registratore, fascikle i omote), rashode za stručnu literaturu, časopise i dnevnu štampu (2.794 KM) i materijal za održavanje čistoće (1.166 KM).

Rashodi za tekuće održavanje odnose se na rashode za održavanje prevoznih sredstava (17.426 KM) i pranja vozila (860 KM). Uspostavljena je evidencija za praćenje troškova tekućeg održavanja službenih vozila (pripadajućeg troška tekućeg održavanja po vozilu) u skladu sa Pravilnikom o internim finansijskim kontrolama.

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja odnose se na rashode po osnovu putovanja i smještaja u zemlji (7.119 KM), inostranstvu (3.958 KM) i rashode po osnovu utroška goriva (20.681 KM).

U okviru rashoda po osnovu službenog putovanja evidentirani su troškovi putarine nastali prilikom dolaska na posao i povratka sa posla ministra i vozača ministra.

Rashodi za stručne usluge viši su za 7% u odnosu na odobrene drugim rebalansom budžeta, što je pokriveno realokacijom u okviru Ministarstva, a odnose se na rashode za osiguranje vozila (3.486 KM) i zaposlenih (1.480 KM), informisanja i medija (10.976 KM), prevođenja (5.326 KM), rashode za kompjuterske usluge (21.975 KM) i ostale stručne usluge (26.188 KM).

Rashodi za ostale stručne usluge odnose se na medicinske usluge za sistematski pregled zaposlenih (5.940 KM) i usluge izrade plana za podršku razvoja kompletne prerađivačke industrije (6.000 KM) i analize stanja i kretanja u industriji kao polazne osnove za izradu nove strategije razvoja (6.000 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi se odnose na rashode bruto naknade po ugovorima o djelu (55.333 KM), dopunskom radu (16.107 KM), rashode reprezentacije (9.839 KM), rashode po osnovu poreza na teret poslodavaca (2.173 KM), rashode po osnovu doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida (4.010 KM) i druge rashode.

Ministarstvo je u toku 2020. godine zaključilo 14 ugovora o djelu sa osam izvršilaca za poslove koji predstavljaju redovnu, osnovu djelatnost Ministarstva, suprotno članu 205. stav (1) Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/16 i 66/18). Navedenim članom je propisano da se ugovor o djelu može zaključiti radi obavljanja poslova koji su van djelatnosti poslodavca. U izvještajima o izvršenom poslu navedene aktivnosti i poslovi ne mogu se dovesti u vezu sa predmetom ugovora, kojim nije jasno definisano koji su to intelektualni ili fizički poslovi van djelatnosti poslodavca koje samostalno izvršavaju nosioci ugovora o djelu.

U okviru rashoda po osnovu reprezentacije iskazani su troškovi poklona zaposlenima koji predstavljaju indirektna lična primanja na koje se u skladu sa članom 11. stav (1) tačka 6) Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 60/15, 5/16, 66/18 i 105/19) obračunavaju porez i doprinosi.

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se angažovanje izvršilaca po ugovoru o djelu vrši za poslove koji su van djelatnosti Ministarstva u skladu sa članom 205. stav (1) Zakona o radu.

6.1.2.3. Subvencije

Subvencije nefinansijskim subjektima u ostalim oblastima iskazane su u iznosu od 8.036.336 KM. Odnose se na podsticaje privrednim subjektima kao podrška za povećanje plate radnika sa kojima je zasnovan radni odnos po osnovu ugovora o radu najkasnije do isteka marta 2019. godine, odnosno najkasnije do prvog dana obračunskog perioda, koji prethodi periodu za koji se traži podsticaj.

Zakonom o podsticajima u privredi Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 52/19 i 78/20) uređeni su uslovi, korisnici i postupak za ostvarivanje prava na podsticaje za povećanje plata radnika. Visina plate radnika za mart 2019. godine predstavlja početni iznos za utvrđivanje povećanja plata u odnosu na visinu plate koju radnik ima poslije stupanja na snagu zakona (01.07.2019. godine). Obračunski period za koji se utvrđuje povećanje plate radnika kod privrednog subjekta je šest mjeseci, počinje od 01. jula 2019. godine, a privredni subjekti ostvaruju pravo na podsticaj za povećanje plata u dva obračunska perioda, prvi od 01. januara do 30. juna, a drugi od 1. jula do 31. decembra u jednoj kalendarskoj godini.

Od 01.07.2020. godine, u slučaju promjene najniže plate, za radnike koji su imali platu nižu od važeće najniže plate u Republici Srpskoj početni iznos plate jednak je visini važeće najniže plate. Kriterijumi za ostvarivanje podsticaja za povećanje plate privrednim subjektima koji su ispunili opšte i posebne uslove definisane Zakonom su u iznosu od 70% od plaćenih doprinosa na povećanje plate ako je početni iznos plate viši od 550 KM i u iznosu od 30% od plaćenih doprinosa na povećanje plate, ako je početni iznos plate jednak ili viši od najniže plate, ali ne prelazi iznos od 550 KM.

Za sprođenje postupka dodjele podsticaja za povećanje plate radnika ne raspisuje se javni poziv.

Privredni subjekti ostvaruju podsticaj za povećanje plate radnika na osnovu zahtjeva najkasnije u roku od 60 dana od isteka obračunskog perioda za koji se traži podsticaj. Za dopuštene i blagovremene i potupne zahtjeve, Poreska uprava Republike Srpske, elektronskim putem obračunava i provjerava pojedinačno po radniku povećanje plate i plaćenih doprinosa pojedinačno kod privrednih subjekata i vrši utvrđivanje iznosa podsticajnih sredstava, a i obavještava u slučaju kad privredni subjekti ne ostvaruju pravo na podsticaj za povećanje plate. Ministarstvo donosi rješenje za svaki pojedinačni privredni subjekt o odobravanju podsticaja za povećanje plate radnika kao i rješenje o odbijanju zahtjeva. Za prvi obračunski period (01.07-31.12.2019. godine) prijavio se 501 privredni subjekt, kod kojih je zaposleno 38.279 radnika, od čega je 67 preduzetničkih radnji. Isplaćeno je 3.158.713 KM za 452 privrednih subjekata odnosno za 12.926 radnika, od čega je 50.079 KM isplaćeno za 64 preduzetničke radnje odnosno 492 radnika, na teritoriji 39 opština i gradova.

U drugom obračunskom periodu (najniža plata povećana sa 450 na 520 KM) od 01.01.-30.06.2020. godine za podsticajna sredstva se prijavilo 556 privrednih subjekata koji zapošljavaju 40.205 radnika. Sredstva podsticaja u iznosu od 4.857.510 KM odobrena su za 18.193 radnika i isplaćena su privrednim subjektima na području 40 opština i gradova.

6.1.2.4. Grantovi

Grantovi u zemlji (fond 01) iskazani su u iznosu od 6.000 KM i odnose se na tekući grant podrška učešću i organizaciji sajмова i manifestacija u svrhu razvoja privrede i preduzetništva.

Dodjela grantova izvršena na osnovu zahtjeva korisnika sredstava bez prethodno utvrđenih kriterijuma od strane davaoca sredstava i podnošenja odgovarajućeg programa, odnosno projekta kao i izvještaja o utrošku primljenih sredstava nije u skladu sa članom 14. stav (3) i stav (4) Zakona o izvršenju budžeta za 2020. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 112/19, 61/20 i 122/20) i Metodologijom upravljanja grantovima za programe i projekte koji se finansiraju ili sufinansiraju sredstvima budžeta Republike Srpske.

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se utvrde kriterijumi za dodjelu tekućih grantova podrške učešću i organizaciji sajмова i manifestacija i da korisnici sredstava granta podnose izvještaj o utrošku primljenih sredstava najkasnije do isteka roka za podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta Republike Srpske za fiskalnu godinu i Metodologijom upravljanja grantovima za programe i projekte koji se finansiraju ili sufinansiraju sredstvima budžeta Republike Srpske.

Grantovi u zemlji (fond 03) iskazani su u iznosu od 20.000 KM, a odnose se jednokratnu novčanu pomoć, u iznosu od 500 KM za 40 žena preduzetnica. Sredstva granta su ostvarena po osnovu Sporazuma potpisanog između Gender centra - Centar za jednakost i ravnopravnost polova Republike Srpske i Ministarstva 18.05.2020. godine, čiji je predmet Program mjera radi postizanja ravnopravnosti polova u oblasti privrede, pod nazivom „Jačanje konkurentnosti privrednih subjekata koje vode preduzetnice u Republici Srpskoj kojim je definisan način korišćenja donatorskih sredstava na ime projekta „UN WOMEN“.

6.1.2.5. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera za 2020. godinu iskazani su u iznosu od 188.402 KM a odnose se na nabavnu vrijednost realizovanih zaliha auto-guma (6.997 KM) i rashode po osnovu amortizacije (181.405 KM).

Rashode po osnovu amortizacije čine rashodi po osnovu amortizacije prevoznih sredstava 8.581 KM, kancelarijskog namještaja, mašina i inventara 2.860 KM, računarske i telefonske opreme 14.246 KM i nematerijalne imovine 155.718 KM.

Prilikom obračuna amortizacije primijenjene su amortizacione stope propisane Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16), odnosno preračunate amortizacione stope.

Po nalazu revizije iskazani su niže za neizvršene korekcije (dugoročnih zajmova od dužnika-privrednih subjekata nad kojima je otvoren stečajni postupak i dugoročne zajmove koji dospijevaju do godinu dana koji nisu naplaćeni u roku od 12 mjeseci (tačka 6.2.1.2).

6.1.2.6. Transferi

Transferi unutar iste jedinice vlasti u iznosu od 1.520.000 KM odnose se na transfer Republičkoj agenciji za razvoj malih i srednjih preduzeća (u daljem tekstu: Agencija) u iznosu od 640.000 KM za finansiranje tekućih troškova poslovanja Agencije i transfer Predstavništvu Republike Srpske u Ruskoj Federaciji u iznosu od 880.000 KM.

Agencija mjesečno dostavlja zahtjeve za doznaku sredstava po vrstama materijalnih troškova i izdataka i pravdanje doznačenih sredstava Ministarstvu vrši kroz godišnji finansijski izvještaj.

Transfer Predstavništvu, koje nije u nadležnosti ovog Ministarstva, odobren je zaključkom Vlade Republike Srpske koji se odnosi na realizaciju aktivnosti na promociji ekonomskih

potencijala Republike Srpske, za učešće na međunarodnim industrijskim izložbama „Tehnoforum“ od 21 do 24. oktobra i „Metal Ekspo“ u periodu od 12-16. novembra 2019. godine. Vlada Republike Srpske je 19.03.2020. godine odobrila realokaciju sredstava iz budžetske rezerve Ministarstvu za navedene namjene.

Tokom 2019. godine Vlada Republike Srpske je dodatno finansirala promociju ekonomskih potencijala Republike Srpske za učešće na V Istočnom ekonomskom forumu 2019. godine u Vladivostoku, održanom u periodu 04 - 06.09.2019. godine u iznosu od 570.000 KM.

6.1.2.7. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 80.536 KM i odnose se na izdatke za proizvedenu stalnu imovinu, za nabavku postrojenja i opreme (25.707 KM), zalihe robe, materijala i sitnog inventara (6.997 KM) i ostale izdatke (47.859 KM).

Najznačajniji izdaci za nabavku postrojenja i opreme se odnose na izdatke za nabavku računarske opreme (23.259 KM).

Ostali izdaci u iznosu od 8.900 KM odnose se na izdatke za isplatu naknadno priznatih naknada prevoza zaposlenih za 2019. godinu (tačka izvještaja 6.1.2.1.).

Ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazani su u iznosu od 38.959 KM, a odnose se na naknade plata za porodiljsko odsustvo koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja.

6.2. Imovina, obaveze i izvori

6.2.1. Imovina

Na dan 31.12.2020. godine Ministarstvo je iskazalo imovinu bruto vrijednosti 3.545.137 KM, ispravke vrijednosti 2.209.553 KM i neto vrijednosti 1.335.584 KM. Neto vrijednost imovine čini nefinansijska imovina u iznosu od 480.550 KM i finansijska imovina i razgraničenja u iznosu od 855.034 KM.

6.2.1.1. Nefinansijska imovina

Nefinansijska imovina se odnosi na nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima, a čini je neto vrijednost proizvedene stalne imovine u iznosu od 458.886 KM i neproizvedene stalne imovine u iznosu od 21.664 KM.

Neto vrijednost proizvedene stalne imovine čine postrojenja i oprema (121.009 KM) i nematerijalna proizvedena imovina (337.877 KM).

Oprema (kancelarijska, računarska) je povećana za nabavke računarske opreme (23.259 KM), kancelarijskog namještaja i opreme (2.348 KM) i donacije računarske opreme (23.710 KM - tačka 6.1.1.1. izvještaja).

Nematerijalna proizvedena imovina se odnosi na neto vrijednost računarskih programa i ostale nematerijalne proizvedene imovine. U toku godine povećana je za vrijednost Softwera DSPWIN10 PRO - registar podsticaja u iznosu od 318.628 KM koji je dobijen po osnovu Sporazuma o dodjeli granta sa Američkom agencijom za međunarodni razvoj USAID od 30.09.2020. godine i za program - softver, podrška primjene Zakona o podsticajima u iznosu od 7.020 KM, nabavljen iz rezervisanih sredstava 2019. godine.

Smanjenje vrijednosti postrojenja i opreme izvršeno je po osnovu rješenja ministra o prihvatanju prijedloga popisne komisije za rashod računarske opreme na dan 31.12.2020. godine nabavne vrijednosti i ispravke vrijednosti 10.138 KM.

6.2.1.2. Finansijska imovina i razgraničenja

Finansijska imovina i razgraničenja na dan 31.12.2020. godine iskazani su u bruto iznosu 1.952.579 KM, ispravke vrijednosti 1.097.545 KM i neto iznosu od 855.034 KM. Neto iznos

finansijske imovine čini dugoročna finansijska imovina i razgraničenja (787.466 KM) i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja (67.568 KM).

Po nalazu revizije više su iskazani dugoročna finansijska imovina za najmanje 747.169 KM, korekcija potraživanja po osnovu prodaje u zemlji za 1.097.545 KM i ostala kratkoročna potraživanja za 54.423 KM, a niže su iskazani rashodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine za 710.616 KM, dugoročni zajmovi dati privrednim subjektima koji dospijevaju do godinu za 90.976 KM, korekcija dugoročnih zajmova domaćim nefinansijskim subjektima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana za 1.808.161 KM.

Dugoročnu finansijsku imovinu čine dugoročni zajmovi po osnovu zaključenih Sporazuma o izmirenju duga na ime korišćenja sredstava iz „Japanskog kredita“ dati privrednim društvima HPK „Hemijska prerada kukuruza“ a.d. Draksenić, Kozarska Dubica (602.109 KM), „Unis usha“ a.d. Višegrad (40.298 KM), „Tiko“ s.p. Banja Luka (3.032 KM) i Sporazuma o izmirenju duga po osnovu novčanih sredstava dodijeljenih u 2011. godini na ime podsticaja za zapošljavanje sa preduzećima „Deta“ d.o.o. Banja Luka (107.790 KM) i „Pingvin“ d.o.o. Laktaši (34.237 KM). Zajmovi su po „diobnom bilansu“ sa Ministarstvom energetike i rudarstva Republike Srpske preneseni kao početno stanje 01.01.2019. godine u iznosu od 914.889 KM.

Nad privrednim društvom HPK „Hemijska prerada kukuruza“ a.d. Draksenić, Kozarska Dubica otvoren je stečajni postupak kod Okružnog privrednog suda u Prijedoru 11.09.2020. godine, a kod Okružnog privrednog suda u Banja Luci 04.06.2020. godine pokrenut je stečajni postupak nad privrednim društvom „Pingvin“ d.o.o. Laktaši.

Kratkoročnu finansijsku imovinu čine kratkoročna potraživanja, kratkoročna razgraničenja i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (8.032 KM).

Kratkoročna potraživanja odnose se na potraživanja od zaposlenih za korišćenje mobilnih telefona iznad dozvoljenog limita (516 KM) i dio dugoročnih zajmova koji dospijeva do godinu dana (54.423 KM).

Sporna potraživanja i korekcija potraživanja po osnovu prodaje u zemlji iskazana su u bruto iznosu i iznosu ispravke vrijednosti od 1.097.545 KM, a odnose se na nenaplaćena potraživanja po osnovu projekta „Non project grant AID“ Japanski kredit u ukupnom iznosu od 797.846 KM od preduzeća PP Unateks Kozarska Dubica (97.469 KM), Unis ZDP Feros Srebrenica (227.761 KM), Duvaplast Petrovo (92.493 KM) i Famos-Fabrika motora Sarajevo a.d. Istočno Sarajevo (380.123 KM) i iznosu od 299.699 KM koje je Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva otkupilo u ime privrednog društva „Mofas“ d.o.o. Istočno Sarajevo radi sticanja prava udjela u preduzeću Mofas d.o.o. Istočno Sarajevo. Ni u toku 2020. godine nije zaključen ugovor o prenosu udjela za otkupljena potraživanja i ista se dalje vode u evidenciji spornih potraživanja.

Nisu izvršene korekcije/ispravke zajmova datih privrednim subjektima nad kojima je otvoren stečajni postupak u toku 2020. godine i za koje je izvršena prijava potraživanja (636.346 KM) i dugoročnih zajmova koji dospijevaju do godinu dana i koji nisu naplaćeni u roku od 12 mjeseci (74.270 KM) kao i reklasifikacija dugoročnih zajmova koji dospijevaju do godinu dana (33.521 KM) i evidencija u skladu sa članovima 67. stav (5) i 100. stav (5) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 73. stav (1) i (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 115/17 i 118/18).

Po Odluci Vlade Republike Srpske od 10.12.2020. godine o konačnom otpisu nenaplativih potraživanja u iznosu od 674.084 KM, izvršen je otpis potraživanja koja nisu u knjigovodstvenoj evidenciji (potencijalna imovina u osnovi kojih su sudski sporovi vođeni

po osnovu naplate sredstava obezbjeđenja usljed nenamjenskog trošenja dodijeljenih sredstava) u iznosu od 412.390 KM. Za navedeni iznos je više iskazan promet u okviru spornih potraživanja i ispravke vrijednosti kratkoročnih potraživanja.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja, kao i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti se odnose na razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknade plata za vrijeme roditeljskog odsustva koje se refundiraju od JU Javnog fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske (8.032 KM), razgraničene rashode po osnovu polisa osiguranja zaposlenih (969 KM), razgraničenja po osnovu neizmirenih plata za vrijeme roditeljskog odsustva koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (2.262 KM) i razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza po osnovu poreza i doprinosa za naknadu plata za vrijeme roditeljskog odsustva koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (532 KM).

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se vrši reklasifikacija dugoročnih zajmova datih privrednim društvima koji dospijevaju do godinu dana, procjena naplativosti i ispravka/korekcija zajmova koji dospijevaju do godinu dana koji nisu naplaćeni u roku od 12 mjeseci i koji nisu naplativi, kao i klasifikacija u skladu sa članovima 67. stav (5) i 100. stav (5) Pravilnika budžetskim klasifikacijama, sadržini računa primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 73. stav (1) i (2) Pravilnika o računovodstvu računovodstvenim politikama, računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.2.2. Obaveze

Ukupne obaveze na dan 31.12.2020. godine iskazane su u iznosu od 1.142.653 KM, a odnose se na kratkoročne obaveze i razgraničenja.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja čine obaveze za lična primanja zaposlenih (188.024 KM), obaveze iz poslovanja (60.195 KM), obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite (449.624 KM) i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija unutar iste jedinice vlasti (444.810 KM).

Obaveze za lična primanja se odnose na obaveze za bruto plate i bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih za decembar 2020. godine koje su isplaćene u januaru 2021. godine.

Obaveze iz poslovanja odnose na obaveze prema dobavljačima za nabavku robe i usluga u zemlji (46.619 KM), stalne imovine (773 KM), prema fizičkim licima (9.142 KM) i obaveze za poreze i doprinose na teret poslodavca (3.662 KM).

Obaveze za subvencije odnose se na obaveze za subvencije po rješnjima iz decembra mjeseca za 26 privrednih subjekta koji su ostvarili podsticaj za povećanje plate.

Obaveze po osnovu transfera unutar iste jedinice vlasti u iznosu od 442.869 KM se odnosi na transfer prema Agenciji.

Sa 28.02.2021. godine izmirene su kratkoročne obaveze osim dijela obaveza za nabavku roba i usluga u iznosu od 26.241 KM.

6.3. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna aktiva i pasiva iskazane su u iznosu od 3.099.874 KM. Evidencije se odnose na hartije od vrijednosti van prometa (2.109.550 KM) i garancije (990.324 KM).

Tokom godine isknižene su hartije od vrijednosti van prometa i to mjenice u iznosu od 5.500 KM i garancije u iznosu od 67.060 KM, a uknjiženo je ukupno 985.027 KM hartija od vrijednosti po osnovu mjenica (317.403 KM) i bankarskih garancija (629.124 KM), a odnose se na sredstva obezbjeđenja za podršku investicionim projektima iz sredstava Kompenzacionog fonda.

Iz vanbilansne evidencije nisu isknjižene hartije od vrijednosti, mjenice, sredstva obezbjeđenja potraživanja otpisanih po odluci Vlade Republike Srpske u najmanjem iznosu od 422.780 KM (tačka izvještaja 6.2.1.2 izvještaja). Navedeno nije u skladu sa članom 89. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 92. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, kojim je definisano da se konta vanbilansne evidencije zatvaraju kada prestane mogući uticaj poslovnih događaja po osnovu kojih je evidencija nastala.

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se konta vanbilansne evidencije zatvaraju kada prestane mogući uticaj poslovnih događaja po kojem osnovu su nastale evidencije.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjeno je da se na dan 31.12.2020. godine protiv Ministarstva vode tri sudska spora vrijednosti 9.661.269 KM i tri spora u kojima je Ministarstvo tužilac vrijednosti 200.139 KM. (inicijalna vrijednost spora) bez obračunatih kamata i troškova. Dužnici Ministarstva su privredni subjekti nad kojim je otvoren stečaj, te je procijenjeno da je vjerovatnoća naplate prijavljenih potraživanja niska.

Za sporove u kojima je Ministarstvo tužena strana, procijenjeno je da će biti riješeni u korist Ministarstva.

U Obrazloženjima uz finansijske izvještaje nisu objelodanjeni sporovi u osnovi kojih su obaveze odnosno potraživanja koji su predmet bilansnih evidencija u Ministarstvu. Na dan 31.12.2020. godine, prema informacijama, Ministarstvo je tužilac u devet postupaka vrijednosti 2.317.308 KM.

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2020. godinu sačinjena su i pisana Obrazloženja koja pružaju neophodne opšte podatke o Ministarstvu, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama.

U skladu sa paragrafom 24. MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja Ministarstvo je prezentovalo dodatne informacije o korišćenju odobrenih sredstava u skladu sa zakonski usvojenim budžetom, kao i stepen izvršenja ukupnih rashoda i izdataka u odnosu na prethodnu godinu. Nisu objelodanjene stope amortizacije ili korisni vijek upotrebe nekretnina postrojenja i opreme u skladu sa MRS JS 17 Nekretnine, postrojenja i oprema, prg. 88 c) i MRS JS 31 - Nematerijalna imovina.

Preporučuje se ministru da obezbijedi da Obrazloženja uz finansijske izvještaje sadrže objelodanjivanja o primijenjenim stopama amortizacije zahtijevana MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS JS 31 - Nematerijalna imovina.

Revizijski tim

Mira Rajlić, s.r.

mr Danijela Tepić, s.r.